

DE TRIBUNE

Redactieadres:
D. J. WIJNKOOP, N. Prinsengracht 10
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:
J. C. GETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.

- VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG. -

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 md. Buitenland 65 cent. Losse nummers 3 cent.

INHOUD: Een historisch moment. — Het Congres te Arnhem. — Hallelujah! — Aan den vooravond van de Kongo verkiezingen. — Een niet-Socialistische Arbeidersbeweging. — De Raadsverkiezingen in Frankrijk. — De Engelsche Partij. — Scharrelaars. — Feuilleton: Het historisch materialisme voor arbeiders verklaard.

Een historisch Moment.

Men weet hoe het historisch moment is gekomen. Sinds jaren hebben de Gemeente werklieden erop aangedrongen, dat de Vakbeweging voor het Kiesrecht zou strijden. Maar de Vakbeweging heeft niet naar de Gemeente werklieden geluisterd, niet kunnen luisteren, omdat in de algemeene vakbeweging algemeene belangen en omstandigheden den doorslag geven. Wel kwamen de Gemeente werklieden terecht steeds met die algemeene redenen voor den dag, maar dat zij op dit punt de Nederlandsche vakbeweging vóór waren, had zijn bijzondere oorzaken, in hun bijzondere verhouding tot het politieke lichaam de Gemeente gelegen. Die speciale omstandigheid bestond en bestaat voor de massa der andere arbeiders niet, en zoo kon hun besef voor de noodzakelijkheid van den strijd voor het A. K. eerst langzamer groeien. Tot dien groei hebben de tijdsomstandigheden, zoo men dat noemt, medegewerkt. De tijdsomstandigheden, dat is de langzame maar zekere verscherping van de economische en de politieke tegenstellingen in heel Europa, ook in Nederland. Economisch staat Holland zeer onder Duitschen invloed. Sinds ± 1870, de eenheid en de industriele groei van Duitschland is Nederland eerst gemoderiseerd. Het kan niet anders, of wij zullen ook politiek dien invloed hoe langer hoe meer gevoelen, en op velerlei wijze.

Reeds in het harde optreden van Kuyper in 1903 weerspiegelde zich de angst voor den Duitschen meester. Ons gansche verkeer is immers een ahangsel van het Duitsche, voor Duitschland van groot belang, maar zonder Duitschland van weinig beteekenis. Rotterdam, aan den mond van den Duitschen Rijn, is de mooiste haven voor het Duitsche land. Vlissingen leeft grootendeels bij de gratie van Noord-Duitschland, en wat Amsterdam en het Noordzeekanaal verder zullen worden, hangt meest van de verbindingen met den Rijn en met Noord-Duitschland af. Vandaar dat bijv. het „Handelsblad” sinds lang den grooten reiziger van het Duitsche Rijk, tevens Keizer, hoog verheft.

We staan dus, of we het al willen en weten of niet, in den politieke sfeer van het Duitsche Rijk, en door Duitschland ondergaan we den invloed van de wereld. Zoo dringt de werkelijke invloed van de Russische Revolutie eerst bij ons door, door wat ze in Duitschland gewerkt heeft. Maar de groote bewegingen in Duitschland raken dan ook onze eigenste belangen en slepen ons mee, sterker nog dan Holland voor en in de Fransche Revolutie door Frankrijk gesleept en geduwd werd. Nu is in Pruisen-Duitschland de kiesrechtstrijd sinds de Russische Revolutie naar den voorgrond getreden, een strijd, die van den aanvang af een revolutionair karakter droeg, door het in elkaar zakken van 't laatste restje van de burgerlijke democratie¹⁾ en het stokstijf staan van de heerschende Oost-Elbische grond-jonkers en de Westfaalsche industrie-baronnen

¹⁾ Deze zou notabene, ook volgens sommige arbeidersbladen, door de verkiezingen in het vorige jaar herleeft zijn. Ze is integendeel, zooals wij toen reeds meenden, tot op een laatste restje na, volkomen lam geslagen.

Onder Redactie van:

J. C. GETON, W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

Advertentiën.

Per regel 10 cent
Bij abonnement speciaal tarief.

tegenover de groeiende macht in inzicht en in organisatie van het groot-industriele proletariaat, — alles gevolg van de economische verhoudingen daar te lande.

Die strijd in Duitschland, gevoegd bij het scherpe optreden der Hollandsche industrieelen naar Duitsch voorbeeld sinds de Ongevallenwet²⁾; het in elkaar vallen ook van onze burgerlijke democratie telkenmale bij het Kiesrecht en bij de sociale wetgeving, dit vooral heeft in Holland de vak-arbeiders naar den strijd om de macht, en iets anders is de kiesrecht-strijd ook hier te lande niet meer, gedreven. De laatste stoot, het is terecht al gezegd, heeft de crisis gegeven. Zoo zijn we tot het historische moment gekomen op de Jaarvergadering van het N. V. V., waarvan De Levita zoo juist heeft opgemerkt, dat het een eenheid heeft hersteld, die sinds het Anarchisme de oude beweging had vernietigd, niet meer bestond. Wie proletarisch denkt, die weet, dat dit alles niet is geschied alléén doordat de omstandigheden er waren, maar omdat die omstandigheden op bepaalde wijze in de menschen werkten, en reeds lang sommige sociaal-democraten (van de Nieuwe Tijd en de Tribune), om de algemeene redenen hier aangegeven, tot werken in de richting van het nu gekomene drongen.

Nu het moment er evenwel is, dienen we zorg te dragen, dat wat toen besloten is, tot grootere macht en tot de eenheid voert. De vakbeweging zal nu medewerken tot den Kiesrechtstrijd. Maar ze werkte reeds vroeger hier en daar in de Bestuurdersbonden mede, bijv. te Amsterdam, en het lag natuurlijk geen oogenblik in de bedoeling van N. V. V. of S. D. A. P. om dat werken minder krachtig te doen zijn of te doen ophouden, nu de strijd juist krachtiger gestreden zal worden. De bedoeling was tweeledig: de S. D. A. P. de leiding te geven in den kiesrechtstrijd, en de geheele vakbeweging te doen medestrijden. Het eerste zal worden bereikt door de ontbinding van het Comité, zoodat het Partijbestuur van de S. D. A. P. de algemeene leiding van dezen politieke strijd weer kan nemen en het algemeene initiatief bij de Partij berust. Het tweede zal natuurlijk niet worden bereikt, door de reeds strijdende Bestuurdersbonden non-actief te maken, en hun medewerking platonisch te doen zijn, maar enkel en alleen door de Bestuurdersbonden, die nu met de Partij-afdeelingen of federaties den strijd moeten voeren, naar binnen en naar buiten krachtiger te maken. Naarbinnen vooral door aansluiting van de afdeelingen der bij het Vakverbond behorende vak-vereeningen.

Door een resolutie alleen, we weten het allen, wordt de strijd voor het Kiesrecht niet krachtiger. De organisatie, die ervoor strijdt, moet sterker worden. De S. D. A. P. zal direkter dan het geval was de agitatie leiden, maar meer dan tot dusver zal de vakbeweging, plaatselijk door middel van de Bestuurdersbonden, aan den strijd moeten deelnemen. Geen verzwakking, maar versterking van de plaatselijke agitatie der vakarbeiders voor het Kiesrecht zij op dit moment ons parool.

WP.

²⁾ In ons land vereenigden de groot-industrieelen zich eigenlijk voor het eerst ter gelegenheid van de Ongevallenwet, die ze met behulp van Kuyper bestreden. Toen ze hem daarna op het kussen brachten, bracht hij hun behalve de Dwangwetten de Wet op het Arbeidskontraakt, die de eerste aanleiding werd tot nauwere vereeniging onder de arbeiders. Dit leidde tot het oprichten van het N. V. V.

Het Kongres te Arnhem.

Aan een artikel van Wibaut in het jongste nummer van De Nieuwe Tijd over het Kongres te Arnhem (dat we tot onzen spijt niet in zijn geheel kunnen overnemen, maar we raden iedereen aan het zelf te lezen) ontleenen we het volgende:

De stemming (over de kollektieve redactie) kwam aan het eind van een langen dag van discussie. Haar uitslag zou niet anders zijn geweest, zoo de stemming aan de discussie ware vooraf gegaan. Wijziging in den redactie-vorm van ons blad zou zijn „een kwestie van zelfmoord” voor de partij. De redactie zelve had dit op den voorgrond gesteld. En de meeste afdeelingen hielden het zich voor gezegd. Ze moesten van zulken zelfmoord niets hebben. Ze gaven aan hunne afgevaardigden bindend mandaat. Zoo waren de neuzen van tevoren geteld.

Wij hebben aan den uitslag dezer stemming niets te verwijten. Het is het recht eener meerderheid de zaken te regelen in haar geest. Doch aan de wijze waarop de stemming was voorbereid hebben wij een zeer ernstig verwijt. Geen minder dan dat zij afbreuk doet aan het democratisch karakter van de partij.

Er ontbrak, willen wij zeggen, in de leiding van het kongres, de erkenning dat de meerderheid in de Nederlandsche partij, niet de meerderheid is in het internationale socialisme

De leiding der redactie in de zes verstorende artikelen en de leiding van het kongres begingen hier dezelfde fout: het inzicht eener minderheid, dat niettemin een socialistisch inzicht is, te stellen als aan de partij vijandig optreden.

Zulk doen, zeiden wij, is in strijd met het democratisch karakter der partij. Want het stelt voorop als partijbelang dat deze minderheid niet groeien mag. Brengt bovendien het gros der afgevaardigden in een stemming, die rustige overweging en helder oordeel onmogelijk maakt.

* * *

En naar aanleiding van het uitspel omtrent de uitspraak over het voorstel-Goor in zake den vrouwenarbeid schrijft Wibaut o.a.:

De niet gehouden discussie was bij uitnemendheid sterk sprekend. Het was duidelijk, ook zonder dat Van Kol had gesproken, dat dit principieele programpunt voor velen in de partij een onbegrepen letter is gebleven. De noodzakelijkheid wordt erkend, eerst het begrip dezer programpunten in breede kringen der partij te openbaren, eer van het kongres eene bevestiging van het partijstandpunt kan worden gevraagd.

Hier bleek, willen wij zeggen, dat „machtsvorming” nog andere eischen stelt dan uitbreiding der partij

Hallelujah!

Wat is de reden toch dat een groot deel der kapitalisten zoo sympathiek gezind is jegens het „Leger des Heils”, de kapitalisten die zoo hardnekkig zijn, tegen de arbeidersbeweging? Wat beteekent het in vredesnaam dat zij duizenden gulden geven willen aan een stichting, die zegt te zijn de heeleres van 't lijdende volk, terwijl zij toch hunne kluisen driedubbel grendelen en bewaken voor die wereld-beweging, die méér aanspraak mag maken om te zijn de vrienden der verdrukte massa?

Het kan toch niet zijn, omdat ze zelf zoo godsdienstig (!) zijn, dat ze liever aan die beweging hun steun, met raad en daad, geven, die in haar banier het devies „de leer van Jesus volgen wij” geborduurd heeft?

Ik zou haast zeggen, men kan niet duidelijker het tweeslachtig karakter van het kapitalistisch voortbrengingsproces zien dan juist bij de zending van het Heilsleger.

Immers, bij de voortdurende ontwikkeling der wasa-productie met de daarmee gepaard gaande technische verbetering van het machinewezen, ontstaat vanzelf een massa, die van de hand in de tand moet leven, ondanks dat er weer nieuwe industrieën opkomen, die op hun beurt, weer verbeterd worden. Die van de hand in de tand levenden zijn aan den eenen kant uitstekende hulpvrouwen voor de bezittende klasse maar aan den anderen kant zijn ze tevens de gevaarlijke sujetten die, bij langdurige werkeloosheid aan de eigendom van de bezitters zich kunnen

vergripen (zie bijv. Amerika en Rusland). Daarbij komt, dat de arbeiders in het algemeen, maar zeer zeker de overtolligen (het spreekt van zelf, dat ze voor ons Soc-dem. niet overtollig zijn) opeengepakt wonen, en zeer slecht gevoed en verzorgd zijn. Indien wij dit nu in het oog houden, en bedenken dat deze verschijnselen uitstekend geschikt zijn, om de arbeiders nog ontevredener te maken met hun toestand en om ze bij socialistische propaganda strijdvaardig te maken voor een communistische samenleving, dan spreekt het van zelf dat de kapitalist op middelen zint, die hem de heerschappij der productiemiddelen doet behouden. En waar hij nu enerzijds met een volkomen gedegenereerd ras bitter weinig, ja zelfs, heelemaal niets voor de winstmakery beginnen kan, en anderzijds de mogelijke opstand der „overtolligen“ keeren wil, tracht hij een dam te werpen tusschen de soc-dem. en de verdrukte massa. Die dam is de *heijdadigheid*.

Nu is het Leger des Heils een best liefdadigheids-instituut niet alleen omdat het de paria's van den eigendom afhoudt, maar omdat het die ongelukkigen deemoedig en gehoorzaam houdt, en tevens door uit die uitgestootenen, die in de maatschappij geen uittuings-objekten meer kunnen zijn, in het leger nog winst te halen.

Sterke staaltjes van opnieuw gevormde meerwaarde uit menschen, die in de maatschappij geen middel van bestaan kunnen vinden, deelt ons Ida Altman in de Neue Zeit van 24 April mede. Zij vertelt ons, hoe op het veertigste congres van de Trade Unions in Sept. van het vorig jaar gehouden, het parlementslid O'Grady als vertegenwoordiger van den meubelmakersbond het „leger“ aanklaagde wegens zijn schandelijk sweeting- en truck-systeem. Nadat nu het materiaal bijeengebracht was, waaruit de juistheid der aanklacht bleek, gaf het congres het parlementaire comité de opdracht zich in verbinding te stellen met de leiders van het „leger“, *opdat niet langer de in het Leger vervoerdigde meubelen ver beneden den gangbaren prijs ter markt zouden worden gebracht, en ook om het sweeting- en truck-systeem uit den weg te ruimen.*

De afgevaardigde O'Grady verklaarde dat het Leger de loonen, die door de vakvereniging behaald zijn, in gevaar brengt, en bovendien, hen die het redden wil, niets dan nadeel bezorgt. Er werden gevallen genoemd, waarbij het meubelmakers-loon in het „leger“ slechts één vijfde bedroeg van den in dit bedrijf gangbaren loonstandaard volgens de loonlijst van zoo'n werkmans. Hij „verdient“ bovendien bijv. 12 shilling per week, maar moet hiervoor 9 shilling voor kost en inwoning betalen. Dan moet hij nog van de overgebleven 3 shilling kleren en schoeisel betalen, ofschoon de schoenen heel vaak het leger geen duist kosten. Maar ge zijt er nog niet. Want de meerwaarde-vorming moet in het leger tot de uiterste grens geschieden.

Van de 1 of 2 shilling n.l. die hij dan nog over heeft, moet hij zelf zijn gereedschap betalen, zoodat het ook dikwijls gebeurt, dat hij geen geld genoeg heeft om het noodige gereedschap aan te schaffen.

Een ander afgevaardigde deelt eveneens gevallen mede van timmerlieden en wijst er op, dat als het zoo doorgaat, de bouwondernemers het werk niet meer door de arbeiders buiten het Leger, doch door de arbeiders in het Leger laten maken, ten einde de loonstandaard, gesteld door den Timmerliedenbond, te ontloopen.

Zoo worden er nog meerdere gevallen verteld, en we zien dus hieruit waar het voordeel voor de bezittende klasse schuilt. Tevens hoe de werkers maar al te zeer de ontzettende materiele nadeelen ondervinden van het zoo hoog geroemde Heilsleger, dat „helaas“ ook in onze rijen van soc-dem. respect begint te veroveren.

Aan de arbeiders die de concurrentie van het „leger“ op de arbeidsmarkt ondervinden, behoeven wij hier niets meer

¹⁾ Noot van de Redactie. Een Engelsch blad toonde onlangs met cijfers aan, dat van de schatten, die het Leger in Engeland voor de armen ontvangt, slechts één twaalfde deel dien armen ten goede komt. Maar wat dat blad niet vermeldt, is dat dit „één twaalfde deel“ dient om arbeid te betalen, die minstens ééns zoveel winsten afwerpt.

FEUILLETON.

Het Historisch Materialisme voor arbeiders verklaard. door H. GORTER.

9

De techniek, het productieproces op zijn tegenwoordige hoogte, maakt het voor de kapitalisten van een land noodzakelijk de markten der koloniën of te monopoliseeren of er een zoo groot mogelijk stuk van te krijgen.

De techniek, het productieproces op zijn tegenwoordige hoogte, maakt het voor de arbeiders van een land noodzakelijk zich hiertegen te verzetten, omdat oorlog en koloniale politiek altijd gepaard gaan met uitzuiging van het proletariaat.

De techniek heeft de belangen van alle kapitalisten, hoewel zij over de markt met elkaar vechten, gelijk gemaakt op dit punt: onderdrukking der arbeiders.

De techniek heeft de arbeiders van alle landen georganiseerd en hun laten zien, dat hun aller belang gelijk is op dit punt: solidariteit aller arbeiders.

De bezitters zijn dus vóór oorlog en arbeidersonderdrukking, de arbeiders vóór internationale arbeiderswelvaart en internationale arbeidersvereniging.

De arbeidersklasse is dus zeker niet vaderlandslievend in den zin der bourgeoisie, in den zin, die onder het kapitalisme altijd gehecht is aan dit woord, en die beteekent: liefde voor het eigen, geringschatting of afkeer of haat tegen het vreemde land.

Het moderne kapitalisme is uitsluitend vaderlands-

te zeggen. Zij immers begrijpen het reeds wanneer ze het schoone resultaat van het Heilsleger aan den lijve ondervinden. Maar aan hen die gelooven in de heil brengende methode van generaal Booth, zeggen wij: Wij zijn er zeker van, als men de arbeidsvoorwaarden van de arbeiders in het Heilsleger nauwkeurig onderzoekt, men er niet meer toe komt als soc-dem. het werken van het „leger“ te roemen, doch het integendeel te bestrijden als een groot uitbuitings-instituut.

DAAN DE LOOPER.

²⁾ Noot van de Redactie. Allen die ons omtrent de Hollandische, de Belgische, of de buitenlandsche manieren van het Leger des Heils kunnen inlichten, verzoeken wij vriendelijk ons deze (zakelijke) inlichtingen te doen toekomen.

In de op Woensdag 6 Mei j.l. gehouden Federatievergadering van de S. D. A. P. te Rotterdam sprak Spiekman de wenschelijkheid uit, dat als gedelegeerden naar het Federatiebestuur „slechts revisio-nisten zouden worden benoemd, opdat er een homogeen bestuur zal komen.”

Uit: Voorwaarts.

Aan den vóórvond van de Kongo-verkiezingen.

De bekende Belgische medewerker van de *Leipziger Volkszeitung* schrijft dd. 13 Mei j.l. aan ons Duitsch partij-orgaan een hoofdartikel, waaraan wij het volgende ontleenen:

De Belgische Arbeiders-Partij heeft de kolossale fout begaan, dat zij de groote agitatorische waarde, die een energieke anti-koloniale aktie onder de huidige omstandigheden voor haar kon hebben, niet of ten minste niet voldoende en niet tijdig genoeg heeft ingezien. Het is bekend, dat Vandervelde, die tot dusverre de parlementaire aktie van de Partij in de Kongo-zaak alleen had gevoerd, trouwens de eenige was die haar tot dusverre voeren kon, in den strijd tegen de koloniale politiek niet beantwoordt heeft aan de verwachtingen, en daardoor een heillooze verwarring in onze rijen veroorzaakte. Sindsdien heeft de toestand zich in geen deele verbeterd. Vandervelde bood den Nationalen Raad van de Partij aan, zijn ontslag te nemen als lid van de parlementaire Kongo-commissie. De Nationale Raad nam het ontslag niet aan en zoo kon, ja moest Vandervelde voortgaan, als vertegenwoordiger van de Belgische Arbeiderspartij, een meening te verdedigen, die het Kongres van de Partij met overweldigende meerderheid had verworpen. De houding van Vandervelde en van zijn twee of drie geestverwanten zou ter plaatse van de Partijvergadering op Paasch te Brussel plaats vond. Het kongres kon Vandervelde evenwel niet van zijn meening afbrengen en zoo bleef er verder niets over, dan de vroegere resolutie te herhalen, die de Kamerfraktie verplicht tegen overneming van de Kongo te stemmen. Nadat Vandervelde had verklaard, dat ook hij tegen overneming zou stemmen, daar hij het niet eens was met de eraan verbonden voorwaarden (schadeloosstelling aan den koning enz.), ging het Kongres omtrent zijn aanbod om uit de Parlementaire Kommissie van 17 en uit de Kamer van Afgevaardigden te gaan, tot de orde over.

Daar men de zekerheid had, dat Van der Velde ondanks zijn afwijkende meening zou stemmen als de overige leden van de Kamer-fraktie, bedaarde de ontstemming in de Partij en men begon te hopen, dat de verkiezingsstrijd

lievend uit winstbejag. Het acht vaderlandsliefde niet werkelijk een deugd, het vaderland niet heilig, want het ontnemt het vaderland aan de Transvalers, de Philippijnen, de inwoners van Engelsch en Nederlandsch-Indië, de Chineezers, de Marokkanen, enz. enz. Het voert Polen, Galliciërs, Kroaten, Chineezers in, om de loonen der eigen landgenooten, kinderen van hetzelfde vaderland, te drukken.

Het vraagt vaderlandsliefde, die het zelf niet gevoelt, van de onderdrukte klasse. De vaderlandsliefde der bourgeoisie is winstbejag en huichelarij.

Een dergelijke vaderlandsliefde is aan het socialistisch proletariaat zeker volkomen vreemd.

In den grond is alle vaderlandsliefde, in den zin dien de bourgeoisie aan het woord hecht, den arbeider vreemd.

Vanzelf wil de arbeider zijn taal behouden, de eenige, waarmee hij werk vinden kan. Maar dat is niet de vaderlandsliefde, die de bourgeoisie van hem wil. Ook de arbeider heeft misschien de natuur, het klimaat, de atmosfeer van zijn land lief, waaraan hij gewoon is, die hij van af zijn jeugd genoot. Maar ook dat is niet de vaderlandsliefde, die de bourgeoisie van hem vraagt. De vaderlandsliefde, die de bourgeois den arbeider wil opdringen, is, dat hij zich gewillig door haar als oorlogswerktuig laat gebruiken, zich voor haar laat slachten, wanneer zij haar winstmakery verdedigt of winst van andere kapitalisten of bezit van weerlooze volken te rooven tracht. Dat is de burgerlijke vaderlandsliefde en daaraan is de socialistische arbeider totaal vreemd. In den zin der bourgeoisie heeft de arbeider geen vaderland.

De arbeider vraagt bij alle internationale verwikke-

met een eensgezinde agitatie tegen de overname van den Kongo zou inzetten. In de Kamerzitting van den 2en Mei j.l. evenwel hield Van der Velde een vrij lange rede, waarin hij het principe van de overneming van den Kongo met de bekende argumenten uitvoerig verdedigde. Deze daad grenst aan *Partij-verraad*. De spreker moest het zich dan ook laten welgevalen, door zijn kollega's van de S. D. Kamerfractie verscheiden malen door ironische interrupties te worden onderbroken. ¹⁾ Bijv. toen hij de „opvoedende werking“ van de Engelsche en Fransche koloniale politiek op de inboorlingen roemde, toen hij de subsidie aan de katholieke zending op grond van haar menschienvende bedoeling goedkeurde, toen hij verklaarde, dat België rijk genoeg was, om de kosten van zijn beschavingswerk te betalen, toen hij de periode van de koloniale politiek voor België daarom met genoeg begroette, omdat „de discussie over de groote gezichtspunten van de wereldpolitiek de al te pietige kwesties van de binnenlandsche politiek, die ons verdeelen, op den achtergrond dringen“ zou.

Als de parlementaire leider van de Arbeiders-Partij in de Kamer drie weken voor de verkiezingen (8 Mei ging de Kamer uiteen, Zondag 24 Mei zijn de nieuwe verkiezingen) op een dergelijke wijze het wereld-staatsmannetje uithangt, dan begrijpt men, dat het invloedrijkste klerikale blad van België den volgenden dag schreef: „Na de rede van Van der Velde kan de Sociaaldemokratie het niet meer probeeren, den verkiezingsstrijd te voeren met het parool: Tegen de koloniale politiek!”

Er behoort dan ook voor onze partijgenooten eenige moed toe, om zooals het in sommige distrikten geschiedt, bij den verkiezingsstrijd toch het Kongo-vraagstuk op den voorgrond te schuiven.

Het is vier weken voor de verkiezingen wel wat laat, om daarmee te beginnen. Vooral in de landelijke of half-landelijke kiesdistricten werkt zulk een agitatie, gelijk de ervaring leert, veel meer door, wanneer ze niet in den onmiddellijk aan de verkiezingen voorafgaanden tijd valt. Overigens is in een aantal districten een agitatie tegen het overnemen van de Kongo, die resultaat zou hebben, reeds daarom uitgesloten, omdat daar al, volgens de gewoonten van het land, vóór de verkiezingen de bondgenootschappen met de liberalen zijn gesloten, en onze partijgenooten met de groot-kapitalistische kampioenen voor de koloniale politiek op één kandidaten-lijst staan.

¹⁾ Noot van de Redactie. In tegenstelling met het optreden van Van der Velde stond dat van Anseele De *Vorwärts* schrijft daarvan: In een ongemeen betekenisvolle en scherp logische formulering vatte Anseele de economische en handels-politieke argumenten tezamen, die tegen de koloniale politiek van België pleiten. Zijne uiteenzetting van het standpunt der arbeidersklasse in de koloniale kwestie was wel een zeer sterke argumentatie tegenover de frazerende opsnijderij van de koloniale roof-politiek.

Een niet-socialistische arbeidersbeweging.

waar onze heeren klassenstrijd-temperaars altijd met groot genoeg breedte betoogen over plegen op te zetten. Men herinnert zich zoo iets bv. van den ook-socialistischen heer Is. P. de Vooy, die de Marxisten verleden jaar in zijn revisionistisch strijdschrift o.a. verweet, dat zij de Australische en meer dergelijke antipodische toestanden niet genoegzaam hadden bestudeerd.

Wat een niet-socialistische arbeidersbeweging als in die landen voorshands nog overweegt voor resultaten schept, daarvan heeft Keir Hardie, de bekende leider der Engelsche Arbeiderspartij en zeker geen „dogmaticus“ of „Marxist“ dezer dagen een boekje open-

lingen: wat is het arbeidersbelang, en daarnaar, daarnaar alleen, oordeelt hij.

En zeker zal dat klassebelang der arbeiders in het algemeen wel het behoud van den vrede zijn, *en is dus de politiek der arbeiders wel het beste middel om alle vaderlanden te laten bestaan*. Want als de vrede bleef, en de arbeidersklasse komt in alle landen aan de macht, dan is er geen mogelijkheid meer, dat het eene land het andere aan zich onderwerpt, dan kan alleen van een langzaam verdwijnen van grenzen en verschillen, langs organischen weg, zonder geweld, sprake zijn. In zoverre is de internationale sociaal-democratie de eenige handhaver van het bestaan der landen en naties.

En ook in die nog maar schaars denkbare gevallen, waarin het proletariaat zou toestemmen in een oorlog, b.v. om een despotisme als in Rusland te vernietigen, daar zou het niet door de vaderlandsliefde der bourgeoisie, maar door de liefde voor het internationale proletariaat worden gedreven.

De arbeidersklasse, die tot het socialisme is doorgedrongen, kan rustig haar doel: internationale éénheid der arbeiders en daardoor der menschen, eeuwig vrede van alle volken, stellen tegenover de chauvinistische vuil-winstgierige liefde voor het vaderland der bourgeoisie en haar priesters, en tegenover hun huichelachtige vredescomedies. Het doel der bourgeoisie is bekrompen, zooals een land of landje beperkt is tegenover de aarde, maar bovendien is het vals en onbereikbaar, want de kapitalistische heerschers der volken, die vechten om den buit, zullen met elkaar vechten, zoolang er buit is. Het doel der sociaal-democratie is verheven en smetteloos-heerlijk, maar bovendien is het waarachtig bereikbaar, de arbeidersklasse kan niet

gedaan. Op zijn reis om de wereld heeft hij ook Nieuw-Zeeland bezocht. Hij zei er o.a. van :

De vakbeweging is er zwak en de politieke Arbeiders-liga is nauwelijks te onderscheiden van de liberale partij, terwijl de socialistische organisaties, behalve misschien die te Wellington, totaal onbetekenend zijn. De daar levende socialistische wijten deze feiten aan het bestaan der bekende loonscheidsgerichten vooral. Keir Hardie meent, dat deze scheidsrechtswetgeving zeker ertoe heeft bijgedragen, de vakbeweging te verzwakken, maar hoofdzakelijk, meent hij, ligt de schuld toch bij het feit, dat de Nieuw-Zeelandse arbeiders nog het liberalisme nalooopen. De arbeidsvertegenwoordigers in het Parlement gaan met de liberalen samen, voeren geeft eigenlijk gezegden politieke strijd. Bovendien heeft de vroegere minister-president Seddon meesterlijk de kunst verstaan, elke oppositiebeweging uit de rijen der arbeiders te ontwapenen door bevordering in 't Hoogerhuis of opnemings in de regering.

Voor de toekomst ziet K. H. den toestand wel wat gunstiger in. Hij meent, dat de liberalen afgedaan hebben en dat nu de socialistische zich steeds grooter invloed op de arbeiders verschaffen gaan. Steeds grootere kringen worden overtuigd van de noodzakelijkheid zich van de liberalen los te maken.

De Vorwärts voegt hier aan toe: Schijnbaar in tegenspraak met die beweringen van Keir Hardie staat het feit, dat wel in geen land de wetgeving meer van socialistischen geest schijnt doordrongen, dan in Nieuw-Zeeland. Maar het is ook een feit, dat deze wetgeving, hoemeer de kolonie zich in kapitalistische richting ontwikkelt, steeds meer wordt aangevochten. v. R.

De Raads-Verkiezingen in Frankrijk.

De Fransche gemeenteraadsverkiezingen, wier politieke beteekenis hier voor veertien dagen is aangegeven, hebben onze partij zeer te waardeeren resultaten opgeleverd.

Het is zeer de moeite waard even te constateeren, dat onze „grooten” pers, in navolging van de groote liberale Fransche pers, den socialistischen vooruitgang bij deze algemeene verkiezingen zoekt voor te stellen als een neerlaag voor de Arbeiderspartij. Dergelijke vervalschingen van de waarheid troffen wij o.a. in twee organen, die zoo ongeveer de twee uitersten van ons „liberalisme” aangeven, de N. R. Ct. en Land en Volk.

Hier volgen eenige cijfers om den waren stand van zaken aan te duiden. In Parijs stond de Partij dezen keer voor de eerste maal als zuivere klassepartij tegenover alle burgerlijke groepen, van onafhankelijken (zg. socialisten) tot nationalistischen. Welnu: in 1904 behaalden de „onafhankelijken” 52010, nu 44708 stemmen, de Partij daarentegen in 1904 95164, nu 105.461.

Wanneer men bedenkt, dat Parijs hoe langer hoe minder een door arbeiders bewoonde stad wordt, is deze vooruitgang met 10% zeer te waardeeren, vooral waar de „onafhankelijken” evenveel zijn gedaald.

anders willen dan vrede tusschen de arbeiders, hij is haar belang, ja meer nog, de voorwaarde van haar overwinning.

Welk eene verandering bij vroeger! De arbeider toen een slaafsch denker van de beperkte gedachten van zijn meesters. Nu: de wereld, de geheele menscheit omvattend, onafhankelijk van, strijdend met zijn meesters.

En die geheele verandering is veroorzaakt door, te danken aan de machine, die proletariërs bij miljoenen heeft geschapen en ze heeft georganiseerd.

Opmerking.

Wij toonden straks aan, dat vroeger de vaderlandsliefde der arbeidende klassen niet direct uit hun eigen belang voortkwam, maar uit het belang der heerschende klassen, van wie zij afhankelijk waren. Dit zal men altijd vinden: zoolang eene klasse geen kracht heeft haar wezenlijke eigen belangen te verdedigen, het belang van een andere klasse nog haar belang is, zal zij ook in haar denkende heerschers volgen, en aannemen en gelooven, zich inbeelden, wat deze haar voorpraten. Daarvan was de vaderlandsliefde vroeger, en is zij bij velen ook nu nog, een duidelijk voorbeeld. „De heerschende ideeën van een tijd,” zegt Marx, „waren steeds de ideeën der heerschende klasse.” Maar naarmate eene klasse langzamerhand sterker wordt, zoodat zij haar eigen belangen verdedigen kan, komt zij krachtiger, en eindelijk geheel openlijk, zonder valsche schaamte, stoutmoedig voor haar gevoels- en gedachteleven uit.

Wij gaan nu over naar de „hogere” gebieden der zedelijkheid. De zucht van den arbeider naar ontwik-

In het Noorden, de oude domeinen van de Arbeiderspartij (Guesdisten), de departementen Nord en Pas-de-Calais zijn de cijfers voor eenige belangrijke plaatsen als volgt:

Lille (Rijssel)	12.610,	16.506
Roubaix	10.000,	11.270
Lens	3.000,	4.051
Liévin	2.600,	3.620
Tourcoing	1.733,	3.150
Valenciennes	1.264,	1.655
Watheloos	1.741,	2.276
Denain	2.796	2.777
Douai	2.469,	2.797
Duinkerke	843,	1.632
Fourmies	1.286,	1.404

Gelijk men ziet, is hier de vooruitgang over 't algemeen grooter, voor een deel zelfs zeer belangrijk grooter, dan in Parijs. En, voor zoover wij de stemmen-cijfers uit de overige departementen reeds onder de oogen hebben gehad, geven deze denzelfden indruk. Over 't geheel is de 3e Mei een goede dag geweest voor de Fransche sociaal-democratie.

Evengoed als de dag was voor de sociaal-democratie even slecht was hij, natuurlijk mogen wij wel zeggen, voor de burgerlijke democratie of wat er voor door gaat. Nationalisme en radicalisme, hoezeer zij in leuzen mogen verschillen, zijn voor 't grootste deel te zeer uitdrukkingen van dezelfde klassegevoelens, namelijk die van de kleine burgerij, dan dat 't ons kan verwonderen, dat ook de candidaturen en de stemmen dezer beide richtingen tegenover den arbeiderscandidaat zoo noodig samenvloeien. Datis dan ook in talloze gevallen gebeurd.

Weliswaar hebben de „besliste” radicalen opnieuw voor de herstemmingen een manifest in 't licht gezonden, ondertekend door niet minder dan 218 députés, waaronder ook de heeren Brousse en Breton, om de radicale kiezers aan te sporen hun stem te geven aan alle werkelijke republikeinen, dwz. ook aan de socialistischen, wanneer 't tusschen dezen en de reactionnairen gaat. Maar, behalve dat dit manifest in de eerste plaats een politiek stuk is, gericht tegen Clémenceau, dien de heeren alleen zóó durven bestrijden, zijdelings dus, heeft zulk een manifest op de massa der klein-burgerlijke lezers geen invloed, zoodra dezen in de socialistischen klasses tegenstanders hebben leeren zien. Dan voelen zij veel meer voor 't radicalisme van Clémenceau en consorten.

In die streken, waar de radicalen nog werkelijk de burgerlijke democratie vertegenwoordigen tegenover liberalen (progressisten, democratische alliantie, enz.) die de zuiverste vertegenwoordigers zijn der grootindustrie, zijn voor de herstemmingen in een aantal gevallen overeenkomsten gesloten tusschen onze partijgenooten en hen, op de basis der evenredige vertegenwoordigers. De Fransche kieswet maakt deze wijze van optreden noodig en gewenscht.

* * *

De uitslag der herstemmingen, die zooveel bekend

keling, van de vrouw naar maatschappelijke gelijkheid met den man, de vaderlandsliefde, het zijn alle slechts lagere gevoelens vergeleken met: onzelfzuchtigheid, liefde tot den naaste, zelfopoffering, trouw, eerlijkheid, rechtvaardigheid.

Deze deugden behooren tot de hogere zedelijkheid, zij zijn de zedelijkheid zelf.

Hoe staat het met deze? Van waar komen zij? Zijn zij eeuwig, altijd dezelfde in de menschelijke borst, of zijn zij even veranderlijk als al de andere geestelijke dingen, die wij hebben leeren kennen?

Deze vragen zijn eeuwenlang, sinds de Grieksche wijsgeer Sokrates en zijn tijdgenooten begonnen met ze te stellen, onoplosbaar gebleven voor de menschen.

Zij hebben ook een eigenaardige moeilijkheid.

Er is namelijk een stem in ons, die, in vele gevallen, ons onmiddellijk zegt, wat goed, wat kwaad is.

Daden van naastenliefde, van zelfopoffering worden gedaan spontaan, *vanzelf*, op een roep van die stem. Waarheidsliefde, trouw, eerlijkheid, zij schrijft ons ze gebiedend en *vanzelf* voor. Ons *geweten* knaagt als wij naar die stem niet hebben geluisterd. *Schaamte* vervult ons, als wij, ook al weet niemand het, niet *goed* hebben gedaan. De geboden der *plicht*, de *zedewet* leven in ons, zonder dat opvoeding en het eigen lustgevoel ze voldoende kunnen verklaren.

Dat gebiedende en dat van *vanzelf* ontstaande, dat is iets aan de ethiek, de zedeleer, eigen. Geen ander gebied van den geest heeft het, noch de wetenschap, noch het recht, noch de politiek, noch de godsdienst, noch de wijsbegeerte, die alle worden aangeleerd en ook alle anders konden zijn.

Men heeft gepoogd de zedewet uit de ervaring van

wordt, is in overeenstemming met wat de eerste stemming heeft gebracht.

De radicalen hebben in de meeste gevallen de voorkeur gegeven aan den nationalist of reactionnair boven den socialist. Het gevolg is, dat onze Partij een aantal zetels heeft verloren en het beheer van verschillende grootere en kleinere gemeenten moet opgeven.

In Parijs zijn 10 sociaal-democraten gekozen tegenover 10 onafhankelijken, 22 radicalen en 38 conservatieven en nationalistischen; drie zetels gaan er verloren. De radicale zwenking naar de reactie maakt, dat de Partij er niet in geslaagd is de meerderheid in de raden van Lille en Roubaix te veroveren, terwijl Brest en Dijon weer een anti-socialistische meerderheid krijgen.

Maar daarnaast staat het feit, dat ook de radicalen geduchte verliezen hebben geleden en in een aantal plaatsen het beheer zullen moeten overlaten aan de overkapte behouders.

Zoo hebben deze gemeenteraadsverkiezingen krachtig bijgedragen tot verheldering van den politieke toestand in Frankrijk.

De radicale fraseologie, die al telang ook vele arbeiders, vele socialistischen heeft verblind, blijkt in den klassenstrijd vernis, schijn te zijn, niets meer. Hier de arbeiders, de socialistischen, daar de al of niet fraseerende behouders blijkt ook in Frankrijk weer de kern van den politieke strijd.

v. R.

De Engelsche Partij. 1)

Zoals de *Tribune*-lezers weten, is de politieke organisatie van het Engelsche proletariaat nog heel onvolkomen ontwikkeld. Aan die organisatie is één kant, die aan alle Sociaal-Democraten als het ideaal van alle politieke organisaties moet gelden: nauwe en blijvende samenwerking tusschen vakvereniging en politieke partij in engeren zin; er zijn andere kanten die wijzen op sterk gemis aan politiek inzicht vooral zich uitend door watervrees voor de sociaal-democratische theorie. De Onafhankelijke Arbeiders-Partij, ethisch van karakter, heeft eerst door de praktijk van het Engelsche parlementarisme een scherp klassekarakter gekregen. In haar werken propagandisten van talent, organisatie-mannen als Keir Hardie, Philip Snowden, révolutionnaire agitators zoals Grayson, en bedachtzame parlementariërs zoals Mac Donald. Zij hebben de vak-vereeningen van het Vereenigd Koninkrijk voor de gezamenlijke parlementaire actie mobiel gemaakt, en zijn verantwoordelijk voor de richting van de Arbeids-partij (Labour Party), bestaande uit de Independent Labour Party (I. L. P.) en de meeste strijdvaardige Trade Unions. Deze I. L. P. heeft onlangs een congres gehouden, welk congres weigerde een sociaal-democratisch program aan te nemen, doch wel, met groote meerderheid, een resolutie aannam waarbij als einddoel van de I. L. P. de nationalisatie van alle productie-middelen in de uitgebreidste beteekenis van het woord werd aanvaard.

Naast en tegenover de I. L. P. staat de Sociaal-Democratische Party (vroeger S. D. F.) die reeds jaren geleden zich heeft georganiseerd op het voorbeeld van de

1) Wegens plaatsgebrek eerst thans geplaatst.

het individu zelf af te leiden, uit zijn opvoeding, zijn gewoonten, zijn trachten naar geluk, uit een geraffineerd eigen belang, uit sympathie voor anderen. Maar men is er *op deze wijze* nooit in geslaagd den oorsprong van het *gebiedende* in de stem, die ons tot naastenliefde roept, te verklaren, noch het wonderbaarlijke, dat een mensch zijn eigen bestaan wegwerpt om dat van anderen te redden.

Daar men de moraal dus niet uit de werkelijkheid kon afleiden, bleef er niets over dan te gaan naar het gewone toevluchtsoord der onwetendheid: den godsdienst. Daar de zedelijkheid niet uit het aardse leven kon worden verklaard, moest haar oorsprong in het bovennatuurlijke liggen. God had den mensch den zin voor, het begrip van het goede in geschapen, het slechte kwam uit 's menschen vleeschelijke natuur, uit de stoffelijke wereld, uit de zonde voort.

De onbegrijpelijkheid van den oorsprong van „goed en kwaad”, is een der oorzaken van den godsdienst. De wijsgeeren Plato en Kant hebben daarop eene bovenzinnelijke wereld gebouwd. En ook nu nog, nu de natuur zooveel beter verstaan wordt, nu het wezen der maatschappij zooveel duidelijker open ligt voor de menschen, nu is nog altijd de zedelijkheid, de drang naar „het goede”, de afkeer van „het slechte” voor vele menschen nog zoo iets wonderbaarlijks, dat zij het alleen met hulp van een „Godheid” kunnen uitleggen. Hoe talrijk zijn de „moderneren”, die voor een verklaring der natuurverschijnselen of van de geschiedenis geen God meer behoeven, — maar die beweren voor de „voldoening hunner ethische behoeften” er een noodig te hebben. En zij hebben gelijk, zij begrijpen oorsprong noch wezen der groote zedelijke geboden, en wat men

Duitsche partij, met als grondslag een beginselverklaring op dezelfde lijnen zooals wij die kennen. Reeds meer dan eens zijn er tusschen I. L. P. en S. D. P. onderhandelingen gevoerd over samensmelting, doch steeds zijn die afgestuit, vroeger op den onwil van de I. L. P. om den klassenstrijd (in 't Engelsch genoemd class-war, klassen-oorlog) te aanvaarden als leidend beginsel in den politieken strijd, thans op het feit dat de I. L. P. een onderdeel vormt van de L. P., die door S. D. P.-mensen als niet-sociaal-democratisch, door sommigen zelfs als anti-sociaaldemocratisch wordt beschouwd.

Op het laatste congres der S.D.P. te Manchester, op den eersten Paaschdag geëindigd, werd nu opnieuw een voorstel ingediend om, met het oog op de nationalisatie-resolutie van het L.P.-congres, zich bij de L.P. aan te sluiten. Dit voorstel werd o.a. door Hyndman verdedigd, even sterk als hij het voor dezen steeds had bestreden. De genoemde resolutie was voor hem reden tot wijziging van zijn houding, terwijl hij in den linker-vleugel van de I.L.P. (Grayson b.v.) voldoende kracht en energie aanwezig achtte om met de S.D.P. de L.P. sociaal-democratisch te maken.

Anderen, de meerderheid van de 134 afgevaardigden, bestreden de aansluiting. Zoo beschreef Carmichael (van Battersea, Londen, het district van John Burns) de L.P. als een organisatie die niets met socialisme wilde te doen hebben. Door haar invloed was reeds de I.L.P. afgezaakt. Hardie, een socialist, had als leider plaats moeten maken voor een Henderson, die in een vergadering de sociaal-democratie als anti-godsdienstig had bestreden. De sterkste leider van de L.P. was bovendien Macdonald, die zich wel socialist noemde, maar niets zoozeer haatte als de sociaal-democratie. Een ander (Pierson, ook van Londen) meende dat de S.D.P. zich evengoed bij de modernisten van de Engelsche staatskerk als bij de L.P. kon aansluiten. Harry Quelch (de zelfde die tijdens het Stuttgart-congres uit Wurtemberg werd uitgezeten) zei dat de L.P. zich steeds een vijand van de S.D.P. had getoond. De S.D.P. had met de leiders der L.P. weinig uit te staan; ze moest trachten de menschen, die zich door die leiders lieten vertegenwoordigen, te bekeeren. Voor de meeste afgevaardigden was het gebrek aan beginselen in de L.P., de uiteenlopendheid der meeningen, zich uitstrekkend van het tamste burgelijke radicalisme tot de revolutionaire energie van een Grayson en Will Thorne — het groote bezwaar. Het voorstel tot aansluiting werd ten slotte verworpen met 103 tegen 31 stemmen.

Op den avond van het congres werd een feest-vergadering belegd, die dienstbaar werd gemaakt aan een verkiezings-actie; met Dan. Irving als candidaat der S. D. P. bij de tusschentijdsche verkiezing in een der districten van Manchester, tegen minister Winston Churchill, vooruitstrevend liberaal en een tegenstander van vrij-handel. *)

*) *Noot van de Redactie.* De S. D. P. trok zich terecht niets aan van de in de L. P. heerschende meening, die notabene in het groot-industriele Manchester geen socialistischen candidaat tegenover den liberaal wilde stellen. Churchill, die ondanks dien steun van de L. P. in Manchester tegen den conservatief viel, is thans te Dundee in Ierland gekozen. „De zetel is gekocht, schrijft ons een korrespondent te Londen, door de Regeering met het Pensioenwetje, dat f 3.— belooft aan den taalen werkmán, die zijn bestaan tot 70 jaar heeft kunnen rekken.... En de geduldige werkmán is in den val geloopten.”

niet begrijpt, maar toch het allerhoogste acht, dat vergoddelijkt men.

En toch zijn die hoogste zedelijke geboden sinds een vijftig jaren in hun wezen, in hun werking, verklaard. Door twee geleerden, een, die den mensch in zijn bestaan als dier bestudeerde, en een, die hem onderzocht in zijn maatschappelijk zijn — Darwin en Marx.

Darwin heeft aangetoond, dat alle organismen een strijd om het bestaan tegen de geheele hen omringende natuur voeren, dat alleen die organismen in stand blijven, die zich de doelmatigste byzondere organen tot bescherming en tot voeding verwerven, wier organen de beste arbeidsverdeling vertoonen, die zich het best aanpassen aan de buitenwereld. Hij heeft aangetoond, dat van de organische wereld een groote groep, de dieren, eigen beweging en kenvermogen door en in den strijd om het bestaan hebben ontwikkeld, tot welk laatste waarneming van de byzonderheden der omgeving, denken van het overeenkomstig een verschillende daarin, en herinneren van het vroeger doorleefde behooren. Hij heeft aangetoond, dat de driften van het zelfbehoud en de voortplanting, evenals de arbeidsverdeling, de eigenbeweging en het denken, door den strijd om het bestaan in sommige diersoorten sterker en sterker zijn geworden. Dat de drift der moederliefde hiermee is gegroeid. Hij heeft ten slotte aangetoond, dat bij die dieren, die, om den strijd om het bestaan te kunnen voeren, samen in kleinere of grootere maatschappijen moeten leven, zooals sommige roofdieren, vele plantetende dieren, zooals herkauwers, vele soorten van apen, DE SOCIALE DRIFTEN worden ontwikkeld. Hij heeft aangetoond, dat tot die soorten ook de mensch behoort, dat ook de mensch zich alleen maatschappelijk, in

In de Paaschdagen congresseerde de I. L. P. te Huddersfield. Het congres werd voorafgegaan door een openbare middag- en avond-vergadering met Grayson, Keir Hardie, Ramsay Macdonald en anderen als sprekers. En op het einde bleek, dat in de I. L. P. twee richtingen aanwezig zijn, waarvan de meest linksche, die in Grayson haar vertegenwoordiger vindt, samenwerking zoekt met de L. P., op voorwaarde dat zij de politieke leiding niet aan de L. P. uit handen behoeft te geven, en die dus geestverwant is aan de S. D. P. Partij, en een rechtsche richting, die de I. L. P. beschouwt als een integreerend deel van de L. P., dat verplicht is zich naar de algemeene taktiek van de L. P., waarin de groote vakbonden overwegen, te voegen, ook al zou ze daarmee in practisch conflict komen met haar eigen program.

Het bovengenoemd besluit van de S. D. P., om zich niet aan te sluiten bij de I. L. P. werd op ongewoon heftige wijze besproken door de Londensche Times. Dit blad schijnt te vreezen dat werkelijk nog eens gebeuren zal wat Hyndman wenscht: de S. D. P. met de linker-vleugel van de I. L. P. zich constituerend als leidende krachten in de L. P. De Times meent evenwel dat het Engelsche proletariaat te veel gezond verstand en practischen zin heeft om zich door zulke wildemannen en revolutionairen als Hyndman, Quelch, Grayson en Thorne te laten vangen. Intusschen laat het al vast duidelijk uitkomen, dat het de S. D. P. vooral te doen is om de ruime fondsen (de geregelde afdrachten der vak-bonden) der L. P. Dat de S. D. P. een voorstel tot aansluiting heeft verworpen, komt alleen omdat ze ziet dat de druiven nog zuur zijn. Met zulke laag-bijde-grondsche, Katholieke Sociale Actie-achtige bestrijding voor oogen, begint men moed te krijgen dat het aan de S. D. P. binnen niet al te langen tijd gelukken zal de politieke organisatie van het Engelsche proletariaat te brengen binnen het proletarisch verbond der Internationale. Tot nu toe is de L. P. specifiek Engelsch, d.w.z. een proletarische hervormings-partij zonder meer, met een sterke neiging, zich als iets anders en iets beters dan de vastelandsche sociaaldemocratische partijen te beschouwen. Een deel der leiders van de I.L.P., mannen als Hardie, en vooral Thorne en Grayson, hebben reeds veel gedaan om die neiging te verzwakken. Een versterking van hun invloed zal ook de S. D. P. binnen de L. P. trekken en deze eindelijk maken tot de Engelsche sectie van de internationale. V.r.

Scharrelaars.

Kapitalisten van het soort dat juweliërs heet, drijven zelfs handel in hun strijd tegen de arbeiders. Het scharrelen, het niet voor de waarheid uitkomen in handel nu eenmaal een gewoonte is — het opbieden met de verzekering dat dit nu het laatste bod is en „geen rooie cent meer”, zit den heeren zoo in het bloed, dat ze dit zelfs niet kunnen laten tegenover hunne arbeiders. Daarvan kregen we dezer dagen weer eens een sterk bewijs.

We hebben voor de lezers van dit blad, kortelings de redenen uiteengezet, die geleid hebben tot het stopzetten van de diamantindustrie en hebben onder den titel „kapitalistische moraal” doen uitkomen, welke dubbelzinnige, oneerlijke en vat gebrek aan karakter getuigende rol de juweliërs daarbij hadden ingenomen. Inmiddels zal men het verloop en het einde van die stopzetting wel hebben gevolgd uit de dagbladen en niet het minst uit ons partijorgaan dat er nog een paar kleine artikeltjes over gaf, zoodat het overbodig mag heeten dit in een weekblad

verbinding met troepen of horden van soortgenooten heeft kunnen staande houden in de natuur, en dat daardoor ook bij hem de sociale driften zijn ontwikkeld.

Wat zijn evenwel die sociale driften, die door den strijd om het bestaan zich bij mensch en dier hebben gevormd, en door de natuurlijke teeltkeus steeds sterker zijn geworden? Zij kunnen al naar de verschillende levensomstandigheden der verschillende soorten verschillend zijn, maar een rij van driften zijn de voorwaarden tot het gedijen van iedere maatschappij. Er zijn driften zonder welke geen maatschappij bestaan blijven kan, en deze moeten dus bij elke soort, die om te bestaan maatschappelijk leven moest (zooals de mensch) zich hebben ontwikkeld. Welke zijn dit?

„Vóór alles de onzelfzuchtigheid, het zich geven voor de gemeenschap.” Was deze drift niet ontstaan, was elk slechts voor zich blijven leven, en had men niet de gemeenschap boven zich zelf gesteld, de maatschappij ware ondergegaan onder de aanvallen der omringende natuurkrachten of der naburige dieren. Als niet, om een voorbeeld te noemen, van een troep samenlevende buffels, elk individu zich geeft voor de gemeenschap, door, als de tijger op het punt, waar hij in den cirkel van zijn makkers staat, aanvalt, stand te houden, — als elk individu vlucht voor eigen levensbehoud, zonder om de gemeenschap te denken, dan gaat die maatschappij te gronde. Daarom is zelfop-offering de eerste sociale drift, die bij dergelijke soort van dieren moest ontstaan.

Dan verder „de dapperheid in de verdediging der gemeenschappelijke belangen; de trouw tegenover de gemeenschap; het zich schikken onder den wil der gemeenschap, dus gehoorzaamheid of discipline;

nog eens opnieuw uiteen te zetten. Men zal dus óók gezien hebben, dat de heeren van de A. J. V. met een stalen gezicht beweerd hadden, dat ze van hun ledenvergadering „met groote moeite 10 % tariefsverhooging hadden weten los te krijgen”, maar op een gedecideerde weigering van den kant van den A. N. D. B. om daarop zelfs maar in te gaan, zoo langzamerhand uit eigen beweging — dus zonder de toestemming van de leden (wie lacht daar?) — 15 en ten slotte de volle 20 % tariefsverhooging boden, mits . . . dé onderhandelingen die de heeren bezig waren te voeren tot het in stand houden van de amalgamatie van de de Beers-compagnie en het Premier syndicaat, tot een goed einde werden gebracht, eene voorwaarde die ook reeds bij de geboden 10 % werd gesteld.

De heeren in de A. J. V., die bemerkte hadden dat de A. N. D. B. de stopzetting had gelast mede ter wille van het belang der industrie, kregen daardoor de verbeelding, dat zij nu ook wel konden eischen, dat zoo noodig de A. N. D. B. zijn arbeidsvoorwaarden zou laten vallen, terwille van de industrie. Kon, zoo was hunne redeneering, de vereeniging van beide ruw-machten niet gehandhaafd blijven, dan was daarmede aan de industrie een zoo gevoelige klap toe gebracht, dat de A. N. D. B. dan wel met zijn loonovereenkomsten kon inpakken.

Eene redeneering waartegenover de A. N. D. B. nog wel eene andere wist te stellen, een snoodheid die men in de arbeidersbeweging den A. N. D. B. wel zal willen vergeven, en die men aan den anderen kant wel zal moeten vergeven.

Dat dit laatste het geval zal zijn, staat zonder twijfel vast, gezien de dingen die zich de laatste dagen voordoen.

Hadden de juweliërs den A. N. D. B. eenige weken geleden alle loonovereenkomsten opgezegd, de A. N. D. B. stelde daarentegen den eisch: niemand aan den gang na de stopzetting dan voor minstens 20 % boven het minimum-tarief wat betreft het brillant, en voor de oude loonovereenkomst wat betreft de roosjes. En nauwelijks wordt bekend gemaakt, dat de stopzetting geëindigd is, of er gaan een 2500 leden aan den gang op bovenvermelde voorwaarden en, voor een groot deel, voor leden van de A. J. V.

Nu is het komische van het geval, dat de A. J. V. in het Handelsblad het deed vóórkomen, alsof er niets buitengewoons gebeurt, aangezien het gaat om de 20 % tariefsverhooging op het brillant, en haar leden thans alleen laten werken in de roosjes. Daargelaten dat dit onjuist is volgens het bestuur van den A. N. D. B. en er wel degelijk juweliërs zijn, ook leden der A. J. V., die voor minstens 20 % boven het tarief brillant laten verwerken, komt de zaak hierop neer: dat de A. J. V. alle loonovereenkomsten — dus ook die der roosjes — heeft opgezegd en haar leden verboden heeft individueel met den A. N. D. B. te onderhandelen.

Als men ziet wat van dat verbod terecht komt in een crisis, als die waarin de diamantindustrie thans nog verkeert, dan kan men zich eene voorstelling maken van wat daarvan terecht zal komen, indien de toestand van verbeterd en ieder hunner weer blij zal zijn, wat zaken te kunnen doen. Gevoeliger klap heeft m.i. de A. J. V. zichzelf dan ook nimmer gegeven, dan toen zij in een vlaag van overmoed komsten heeft opgezegd. Toch heeft ook deze geschiedenis weer zijn goeden kant voor de arbeidersbeweging.

Zij leert den ongeorganiseerden arbeider, wat het zeggen wil, een krachtige organisatie te hebben, die zelfs in crisissen als deze haar macht kan ontplooien, en zij leert den georganiseerden arbeider, hoe weinig zij mogen rekenen op de „goede samenwerking” tusschen patroons- en arbeidersvereenigingen, eene samenwerking die goed is, zoolang de toestand voor de patroons goed is, en waarop in dit geval vele diamantbewerkeren maar al te veel hebben gebouwd in den „goeden tijd”.

Laat het voor beiden dus een les zijn!

TÓCH CULLINAN.

waarheidsliefde tegenover de gemeenschap, welke veiligheid men op het spel zet of welke krachten men verspilt als men haar misleidt, b.v. door valsche signalen. Eindelijk eerzucht, de ontvankelijkheid voor lof en blaam der gemeenschap.

Dat alles zijn sociale driften, die wij reeds in de maatschappijen der dieren ontwikkeld vinden, dikwijls in hoogen graad.

Deze sociale driften zijn evenwel niets anders dan de verheven deugden zelf, — hun geheel is niets anders dan de zedewet. Hoogstens ontbreekt onder hen nog de rechtvaardigheid, dat wil zeggen de drang naar gelijkheid. Voor de ontwikkeling daarvan is in de maatschappijen der dieren geen plaats, omdat zij alleen natuurlijke, individuele, geen door maatschappelijke verhoudingen veroorzaakte, sociale ongelijkheid kennen. De rechtvaardigheid, de drang naar sociale gelijkheid is daarom iets byzonders van den mensch. *)

(Wordt vervolgd.)

*) Wij kunnen den lezer, vooral als hij tot de arbeidende klasse behoort, niet genoeg aanraden het boek van Karl Kautsky, Ethiek en Materialistische Geschiedenisbeschouwing (in het Holl. vertaald door den schrijver dezer brochure) te lezen. De zedeleer is het laatste bolwerk, waarachter zij, die met behulp van den godsdienst den arbeider onmondig willen houden, zich verschansen. Wanneer men den aardschen oorsprong der hoogste zedelijke geboden heeft doorzien, dan zullen vele andere geestelijke kluisters wegvallen. Het versterkt ook de solidariteit, als men ziet, hoe deze wortelt in de alleroudste gevoelens van het mensche-lijk geslacht.